

ПОЗОРИШНЕ НОВИНЕ

www.narodnpozoriste.rs

ИЗДАЈЕ НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ У БЕОГРАДУ

Ричард Трећи, премијера

ДОГОВОРИ О САРАДЊИ ДВА НАЦИОНАЛНА ТЕАТРА

Природни партнери

На позив своје колегинице Дубравке Вргоч, интенданта ХНК из Загребa, хрватску престоницу је 30. марта посетио Дејан Савић, управник Народног позоришта у Београду. Руководиоци највећих и најзначајнијих институција културе у својим државама, током веома конструктивног разговора којем је присуствовао и маестро Никша Бареза, угледни диригент и директор Опере, договорили су као најважнију појединост да два театра крајем текуће сезоне потпишу Протокол о сарадњи, којим ће после дуже времена институционализовати своје партнерске односе. На тај начин ће се уз знатно ниже трошкове публици на обе стране приказати највећа уметничка достигнућа оба позоришта,

а сарадња која је и до сада постојала ће се увести у редовне токове и планове обе куће.

Савић је истакао да поред узорних односа који постоје са ХНК из Осиека и Ријеке, природни партнери јесу управо београдски и загребачки национални театри, са чиме се гђа Вргоч сложила. Од конкретних ванрепертоарских активности Савић је навео одлично партнерство око Филозофског театра, изворног пројекта ХНК, који окуља велики број претежно млађе публике, те предложио заједничке делатности око снимања документарног филма о примадони Зинки Кунц, о чијем животу и ненадмашној оперској каријери Филмске новости у Београду чувају филмске материјале, док хрватска страна поседује фотографске и друге артефакте.

За наредну сезону је већ договорена сарадња сва три ансамбла, и то тако да се у Опери размењују најбољи уметници – уз напомену да је недавно београдска првакиња Сања Керкез одушевила загребачку публику као Виолета у Вердијевој „Травијати“, и најаву априлског гостовања маестра Барезе у Вердијевој великој опери „Дон Карлос“. У Балету су планиране размене представе, при чему су загребачки партнери одмах изразили интересовање за већ легендарни наслов „Ко то тамо пева“, а у Драмском сектору ће покушати да се пронађе подједнако интересант писач и наслов за обе стране, како би се ушло у копродукцију.

Госпођина Савића је више него срдечно дочекала и при-

мила у својој резиденцији амбасадорка Републике Србије у Загребу, Њ. Е. гђа Мира Николић, која је у потпуности подржала иницијативу о професионалном пријатељству два национална позоришта, истичући да ће и Амбасада са своје стране дати сву логистичку и медијску подршку предвиђеним активностима. На крају, важно је напоменути да је и Њ. Е. г. Гордан Маркотић, амбасадор Републике Хрватске у Београду, практично од почетка свога мандата у нашој држави истрајно радио на повезивању институција културе два народа, тако да и са стране Хрватске амбасаде неће изостати позитивне реакције и подршка овим обострано корисним и значајним културним пројектима.

■ Микојан Безбрадица ■

HYUNDAI
NEW THINKING.
NEW POSSIBILITIES.

YUGOROSGAZ

ПОЗОРИШНЕ
НОВИНЕ

Вечерње
НОВОСТИ

ПОПУСТ

ПРИ КУПОВИНИ КАРТЕ

20%

НАГРАДЕ НА ФЕСТИВАЛИМА

Главну награду на овогодиšnjem фестивалу Глумачке свечаности „Миливоје Живановић“, статуету овог нашег барда, освојила је Хана Селимовић за улогу Саше у представи „Иванов“ Народнoг позоришта у Београду. Она је била и глумац вечери по одлуци стручног жирија (Михаило Миша Јанкетић, председник, Ана Софреновић и Милован Здравковић), док се жири публице определио за Бранка Видаковића (Лебедев). На истом фестивалу је приказана и „Народна драма“, када су глумци вечери били Сена Ђоровић (стручни жири) и Иван Марковић (жири публице). На „Позоришном пролећу“ у Шапцу, жири у саставу Милена Зупанчић, Зијах Соколовић и Благој

Стефановски, Награду за најбољег глумца је доделио Предрагу Ејдусу за улогу Шабелског у „Иванову“. А чланица Дrame Народнoг позоришта, Калина Ковачевић, проглашена је за најбољу глумицу Фестивала „Дани комедије“ у Бијељини, за улоге одигране у представи „Браколомије“, у продукцији Позоришта „Сцена“ из Београда.

Р. П. Н.

МАЂАРИ ИЗ РУМУНИЈЕ

Мађарско државно позориште „Чики Гергељ“ из Темишвара, гостовало је 11. априла у Народном позоришту са представом „Шекспир, Сонет 66“ у режији Кокана Младеновића, који нам је рекао: „Од 14 стихова урадили смо целу представу! Шекспиров сонет говори о распаду пишчевог света, али је потпуно примењив и на наш, данашњи. Јер, у сонету је реч о социјалним разликама, слову морала, профанизацији љубави, новцу, моћи и сили које управљају светом...“ Музику за представу је компоновала Ирена Поповић, Марија Калабић је сценограф, Татјана Радишић костимограф, Андреја Кулешевић кореограф.

М. Б.

ЗЛАТНИ БЕОЧУГ

Међу овогодиšnjим добитницима признања која традиционално додељује Културно-просветна заједница Београда су и чланови Народнoг позоришта у Београду. Првак Дrame Небојша Дугалић и некадашњи првак Балета Боривоје Младеновић, добитници су награде за животно дело Изванредни „Златни беоцуг“, првак Оперe Миодраг

Д. Јовановић је добитник Златног беоцуга, а извршни директор Јасмина Зотовић – посебно признање, Повељу. Свечаност уручења је уприличена 13. априла на Великој сцени Народнoг позоришта.

Ј. С.

ГОСТОВАЊА У ОПЕРИ

Током априла су у представама Вердијевог репертоара гостовали значајни уметници. Маестро Никша Бареза је 19. априла дириговао „Дон Карлоса“ (Јанко Синадиновић први пут у насловној улози). Три вечери касније, у „Травијати“ су гостовали уметници из Бугарске – диригент Најден Тодоров и сопран Марија Цветкова Мацарова у улози Виолете, Радамеса је у „Аиди“ 26. певао Дарио ди Виетри из Италије, као Леонора у „Трубадуру“ је 29. априла наступила Лана Кос из Хрватске, а „Отела“ ће 10. маја дириговати Адриан Морар из Румуније. Пучинијеву „Тоску“ 6. и „Мадам Батерфлај“ 20. маја дириговаће Алберто Веронези из Италије, када ће као Ђо-Ђо-Сан наступити гошћа из Јужне Кореје Сеунгеун Луна.

Р. П. Н.

ИНТЕРВЈУ | НИКША БАРЕЗА

Култура и уметност су

Пред београдску публику, после вишедеценијске паузе, стигао је још један значајан уметнички стваралац – Никша Бареза, маестро европске и светске репутације и актуелни директор Оперe Хрватског народног казалишта из Загреба. Овај угледни и бројним наградама овећан диригент, рођен 1936. године у Сплиту, редован је гост чувених концертних дворана у Салцбургу, Минхену, Франкфурту, Дизелдорфу, Паризу, Цириху, Прагу... као и водећих оперских кућа попут Бечке државне опере, московског Бољшој театра, Скале у Милану, Театра „Ла Фениче“ у Венецији, Хамбуршке опере... На сцени Народнoг позоришта је последњи пут дириговао 12. октобра 1972, у оквиру четвртог БЕМУС-а, када је предводио ансамбл Оперe загревачког ХНК-а са делом Милка Келемена „Опсадно стање“, према истоименом роману Албера Камија. Овога пута, београдској публици представио се 19. априла са домаћим снагама – ансамблом Оперe Народнoг позоришта и величанственим „Дон Карлосом“ Ђузепе Вердија.

генијалној Вердијевој партитури је нешто што нас је међусобно обогатило. Веома ми је драго што сам своје искуство у раду на Вердијевим делима, конкретно са „Дон Карлосом“, пренео и на ансамбл Оперe Народнoг позоришта. За мене је то био узбудљив изазов. Донео сам Вердија који је можда мало другачији, али је у суштини то Верди какав мора бити – заснован на његовој чврстој структури. То је, иако нисмо имали много времена,

у великој мери успело и веома ми је важно да је то чула и београдска публика. Заправо, веома сам задовољан како је то све изгледало. Публика је била сјајна и врло, врло култивисана. Тачно је знала где је шта и како треба да реагује. Упућујем јој велики комплимент.

● „Дон Карлос“, који се ослања на истоимени Шилеров комад, као целина оставља утисак дела велике емоционалне

- Са каквим сте очекивањима, после толико година, поново дошли у једну од најстаријих позоришних Кућа у региону и овом делу Европе?

Ово је био први пут да сам дириговао ансамблом Оперe Народнoг позоришта, али мени је и од раније позната богата историја и квалитет свих ансамбала понаособ – солиста, Хора и Оркестра. Уметнички контакт и рад на оваквој

СВЕТСКИ ДАН ИГРЕ

Пројекат „Игром за нула

Поводом Светског дана игре, 29. априла, Међународни савет за игру CID, UNESCO, на челу са председником Алкисом Рафтисом, обавештава да ове године удружује снаге са организацијом „Светски програм за храну“ (World Food Program) са којом креира пројекат „Игром за нула глади“ (Dance to Zero Hunger). „Када се здрава исхрана и игра уједине у заједничком пројекту, тада се лакше може унапредити здрав начин живота, пре свега кроз едукацију младих играча. CID и Светски програм за храну овим пројектом желе да на глобалном нивоу промовишу

сигурне и стабилне услове исхране и дају допринос остваривању процентуалног нивоа ‘нула глади’ у свим земљама света“, пише у саопштењу (превела Ивана Миловановић, председник Београдске секције CID UNESCO). Широм света, балетске школе ће креирати мале плесне пројекте који ће говорити о глади „као врло озбиљном проблему са којим се данас суочава цело човечанство“, као и о значају правилне исхране за здрав живот, чије премијере ће бити данас или на Светски дан хране (16. октобар 2017). Читав подухват се реализује под покровитељством светске организације UNESCO, а промовисаће се све до Светског дана игре 2018.

Поводом Светског дана игре, вечерас ће се пре догађаја везаних за уметничку игру, читати порука коју је на позив Удружења балетских уметника Србије, написала балетска уметница Ашхен Атаљанц:

„Игра се на рођенданима, венчањима, по улицама, собама, на сцени, иза кулиса...

Тако размењујемо радост, бол – као ритуал, живећи екстремна искуства.

Игра је универзални језик, амбасадор једног света мира, толеранције и саосећања. Игра је манифестација живота. Игра је трансформација. Игра је експресија душе. Игра телу даје духовну димензију. Игра је активно уче-

спас за све кризе

снаге и дијапазона. У чему се, по Вашем мишљењу, огледа величина и снага ове опере?

„Дон Карлос“, као ретко која опера, има дугу историју настанка и развоја. Произведена је 1867. у Паризу и није сасвим задовољила Вердија. На генералној проби је установљено да је предуга за тадашње прилике, па је морала бити скраћена. Каснија прерада у четири чина, па затим у пет чина, обе на италијанском језику, такође нису задовољавале генијалног драматурга Вердија. Тако је за дефинитивну верзију утрошио 21 годину. Она, којом је коначно био задовољан, названа „Модена“, била је завршена 1888. Драматуршки је дорађена до најситнијих детаља, проткана генијалним Вердијевим потенцијалом за музичку структуру. Законитост његовог стваралаштва је заснована на јединствености музичке архитектуре. Верди је, као драматург, са великом пажњом следио психолошки процес развоја драме, а тиме и метаморфозе протагониста и њихових међусобних односа. Ни једна личност, на крају опере, није иста као што је била на почетку. Ова последња комплетирани верзија, недавно је, 10. априла, имала своје прво извођење у Хрватској, у Оперу ХНК-а у Загребу.

● **Иза Вас је огромно уметничко искуство, са импресивном биографијом, који су Вам очигледно донели сигурност, мирноћу, ауторитет и самопоуздање. Који период сматрате врхунцем своје каријере?**

Један од мојих професора др Херман Шерхен, инсистирао је на

постулату да је дириговање позив који треба познавати у целости. Ја сам тај императив схватио врло озбиљно, утрошивши деценије да, како је говорио Рихард Штраус, схватим „о чему се у музици ради“. То је заправо огроман рад без краја и конца, тако да, како је такође Штраус рекао, „диригент тек негде око 70. године живота почиње разумевати о чему се у музици ради“. Ја сам то консеквентно радио улазећи у партитуре до њихових

Уверен сам да су култура и уметност сјај за све кризе кроз које пролази човечанство. У њом смислу видим и сарадњу између Ојере ХНК-а и Народне позоришта у различитим облицима. Она ће за ансамбле, у уметничком смислу, сигурно представљати обогатљиво и занимљиво, али и важно за међусобно ујозначавање. Наша Драма и Балет већ имају интензивну сарадњу са позоришима у Београду и Србији, тако да, свакако, треба изградити и проширити сарадњу и на ојерске индустрије.

најдубљих корена, свих могућих музичких форми и стилских развоја. Било је много импресивних догађања, а ја бих издвојио деби у миланској Скали са Вагнеровим „Парсифалом“, Бетовенову „Мису Солемнис“ и прошлогодишњу

прву изведбу у Хрватској грандиозне кантате Арнолда Шенберга „Gurre-Lieder“.

● **Шта је за Вас, након свих година, најзбудљивије када је о оперској уметности реч?**

Оперска уметност састоји се од свих различитих уметности уз примесе психологије, филозофије... Но, главна компонента је људска реч. Споменућу Вердијеву изреку: „У опери ме не интересује ни глас, ни мелодија, ни хармонија, него „La parola esattamente intonata“ („погођена“ реч). У раду на оперским делима, догађају се страшне девијације укуса и незнања. Борба за Вердијеву истину је за мене фасцинантна, јер вреди за сва оперска дела. Друга димензија је етичка; да морамо компетентно довести у живот оне мале тачкице које називамо нотама.

● **Пре неколико сезона, поновно сте изабрани за првог човека Оперу Хрватског народног казалишта у Загребу. На основу којих критеријума бирате репертоар и колико, у оквиру тога, водите рачуна и о афинитетима публике?**

Репертоар мора да буде базиран у складу са постојећим ансамблом у позоришту, на делима класичног репертоара, али изведених на највишем уметничком нивоу, по малочас наведеним принципима. Наравно, неопходно је гајење националне баштине, али и извођење најновијих квалитетних дела која обogaђују естетски и музички ансамбл и која ће пронаћи пут ка сензибилитету савременог човека.

■ Микојан Безбрадица ■

глади“

ствовање у вибрацијама универзума.

Бог Шива је креирао свет играјући.

Када играмо не мрзимо, не осуђујемо... када играмо приближавамо се себи и универзалним знањима.

Конфучије је рекао: Не дајте мач човеку који не уме да игра.

Ако већ нисте, данас удахните дубоко... и заиграјте!

Лепотом која ће изаћи из вас борите се против ружноће која нас напада!

Из тог плеса љубави, изаћи ћете прочишћени и бољи...

Једино тако можемо мењати свет!“

■ Ј. Стевановић ■

Жене у d-молу

фото С. Михић

Удружење професионалних балетских играча, кореографа и балетских педагога Србије, ове године је Награду „Терисихора“ доделило играчима Балета Народне позоришта за извођење два једночина балета Рада Поклићаруа, „Жене у d-молу“ и „Дуја божјина вечера“, а Специјалну похвалу „Терисихора“ играчима камерне кореографске дела „Четири песме за Таћа“, у кореографији Александра Илића. Свечана додела признања ће бити данас у 13 часова, у Музеју Народне позоришта.

МАЈ 2017.

ИЗЛОЖБА

● ПРВА ПОСТАВКА
аутор Зорица Јанковић

МУЗЕЈ
НАРОДНОГ
ПОЗОРИШТА
2010

● 20 ГОДИНА СА БАЛЕТОМ НАРОДНОГ ПОЗОРИШТА
ауторска изложба фотографија Срђана Михића

ИЗЛОЖБА – отварање

20. 5 | 16.30 МЛАДИ СЦЕНОГРАФИ, радови студената ФПУ
Универзитета уметности, одсек сценографија

КОНЦЕРТИ

5. 5 | 18.00 ЗВУЦИ БАРОКА И РОМАНТИЗМА, Владимир Марковић, виолина; Соња Радојковић, клавир
9. 5 | 18.00 СОЛИСТИЧКИ КОНЦЕРТ, Момчило Александрић, гитара
19. 5 | 18.00 НОТЕ ЗА ВИОЛИНУ И КЛАВИР, Мина Николић, виолина; Јасмина Раковић, клавир

ПРОМОЦИЈЕ

4. 5 | 18.00 МУЗИЧКИ ВИТРАЖИ И МУЗИЧКИ ЛЕКСИКОН
СРБИЈЕ, аутор Гордана Крајачић, приватна издања

КОНЦЕРТИ – ФМУ у Музеју

3. 5 | 18.00 ХАРФЕ, класа ванр. проф. Милене Станишић
16. 5 | 18.00 КАТЕДРА ЗА ДУВАЧКЕ ИНСТРУМЕНТЕ
17. 5 | 18.00 САЊА МАРИЋ, флаута
22. 5 | 18.00 ВЕЧЕ КАМЕРНЕ МУЗИКЕ, класа ред. проф. Горана Маринковића
24. 5 | 18.00 ВИОЛИНИСТИ, класа ред. проф. Маје Јокановић

ЧИТАЛИШТЕ–ПОЗОРИШТЕ

16. 5 | 20.30 Бранислав Нушић, ПРИПОВЕТКЕ ЈЕДНОГ
КАПЛАРА / 50. ПРЕДСТАВА, у извођењу драмског уметника
Зорана Ћосића и Нине Ћосић (обоја)

ОТВОРЕНА ВРАТА

20. 5 | 12.00

Музеј Народне позоришта у Београду. Тел: 328 44 73

БАЛЕТСКА ФОТОГРАФИЈА

Поставка под називом „20 година са Балетом Народне позоришта“ – ауторска изложба фотографија Срђана Михића, отворена је у Музеју Народне позоришта 13. априла 2017. Присутне је поздравио директор Музеја Драган Стевовић, о значају и специфичностима позоришне а нарочито балетске фотографије и проблемима са којима се суочава аутор ових докумената о уметности тренутка, говориле су театролог Јелица Стевановић и оснивач и главни уредник часописа за уметничку игру „Орхестра“ Ивана Миловановић. Балетском играчу и аутору фотографија Срђану Михићу, за непроцењив допринос овековечивању последње две деценије нашег Балета а уједно и целе њене каријере, захвалила је и изложбу отворила примабалерина Ана Павловић. Изложба ће бити отворена до Ноћи музеја, 20. маја.

Р. П. Н.

ПАРЛИЋ И ДОМАЋИ КОМПОЗИТОРИ

У Музеју Народне позоришта ће поводом Светског дана игре, вечерас у 18 сати, бити представљен зборник радова Милице Зајцев „Димитрије Парлић и домаћи композитори“, у издању Народне позоришта. Публикација обухвата 6 студија насталих у периоду између 1989. и 1997. које су сада први пут обједињене. Милица Зајцев је балетски критичар са стажом дужим од шест деценија, својеврсни хроничар и историчар уметничке игре у нас, а о овом њеном делу ће говорити главни уредник Издавачке делатности Народне позоришта Јелица Стевановић и председник Београдске секције CID UNESCO, Ивана Миловановић.

Р. П. Н.

ИНТЕРВЈУ | ОЛГА ОДАНОВИЋ

Породица је један од основних стубова св

Првакиња Дrame Народног позоришта у Београду Олга Одановић, овогодишња је добитница Награде „Жанка Стокић“ коју додељују њена матична кућа, Компанија „Новости“ и град Пожаревац. Призната глумица, којој је престижно признање уручено 23. априла на свечаности у Националном театру, у својим првим изјавама за медије је најчешће истицала да је веома срећна и узбуђена, али и да, имајући у виду каква је глумачка величина била Жанка, осећа „мали зазор и велику одговорност пред наградом с њеним именом“. Иначе, наша саговорница је 15. лауреат тог угледног признања, установљеног 2003, на предлог чувене српске и југословенске глумице Мире Ступице.

- Током веома успешне и богате каријере, освојили сте више значајних награда. Да ли је „Жанка“ круна тог досадашњег периода?

Јесте. Мада, кад боље размислим, ја сам у овој сезони, на њеном почетку, добила и Награду „Љубинка Бобић“ која ми је, такође, веома драга. Не знам како да одвојим једну од друге. Обе те награде ми много значе и мислим да су, бар што се мене тиче, неодвојиве, јер су и Жанка и Љубинка биле велике глумице и уметнице које су писале нашу позоришну историју и у њој оставиле неизбрисив траг. Захвална сам госпођи Мири Ступици – за чију сен сам сигурна да је и даље присутна ту негде међу нама, међу овим зидовима у Народном позоришту, и да нас помно гледа и прати шта радимо

– што је била иницијатор награде која чува успомену на такву уметницу каква је била Жанка.

- Ово високо признање уручује се глумици чија је лич-

ност обележила позоришни, филмски и телевизијски живот Србије својом стваралачком зрелошћу и богатством глумачког израза. Шта је, према Вашем мишљењу, најзначајније што сте до сада урадили?

Што се тиче позоришта, то је Грубе у Држићевом „Скупу“, у режији Јагоша Марковића. Та представа, која је премијерно изведе-

У овом њослу је веома важно да нас не напушта љубав коју њему јајимо. Зајо у себи сјално морамо да налазимо неку догајну снају и да јо одржавамо, нејјемо... Веома сам захвална нашим младим редителјима, ѡре свих Милану Неиковићу и Ијору Вуку Торбици, који су ми својим начином мишљења и рада на ѡредитавима „Бела кафа“ и „Царсјво мрака“ дали догајну „инфузију“. На ѡјај начин, ѡдигли су ми адреналин и мојив да овај ѡсао и даље радим са великим жаром, ентјузијазмом и љубављу, као ѡре 30 јодина, на ѡчешку каријере.

на 2002. у ЈДП-у, стварно је била чудесна у многим сегментима, а свима нама који смо играли у њој била је нека врста глумачке прекретнице. На филму, иако је реч о епизодној роли, издвајам улогу Избеглице у остварењу Горана Паскаљевића „Кад сване дан“. На малом простору, успели смо да „освојимо“ веома богат унутра-

је заиста оставила јак печат код публике и верујем да ће, како време буде одмицало, све више добити на вредности. За ту серију ме вежу веома лепе успомене, а то се нарочито односи на моју сарадњу са покојним Мандом, који ми је, поред Радоша Бајића, све време био ослонац.

- Да ли и сад, док разговарамо, са одређеном временском дистанцом од тренутка када сте сазнали да сте добили „Жанку“, осећате „зазор и велику одговорност пред наградом с њеним именом“?

Да, наравно. Тај осећај, чини ми се, неће баш тако лако да ме напусти. Кад год добијете неко признање, просто морате мало да се „преиспитате“ и сетите се свих улога које сте до тада радили. Још, ако оно носи Жанкино име, па се осврнете уназад 15 година и видите ко га је све добио... Размишљала сам да ли сам га заслужила. Доста сам самокритична, и као човек, и као уметник. Знате, глумац никад није задовољан. Увек можете да кажете: „Јесте, могло је то и боље“. И то вам увек, некако, прави мали притисак у смислу да ли ви позориште стварно „читате“ на неки други начин. Јер, ово је ипак XXI век, који захтева другачија средства од оних на почетку каријере и где се многе ствари гледају из неког другог угла. Све се променило, не само публика, него и ми сами. Томе мораш да се прилагодиш. И онда, када дође награда, схватите да постоје људи који цене то што радите и да све то, ипак, има неког смисла. Заиста сам веома почаствована и срећна што се налазим у друштву тако великих глумачких имена која су добила Награду „Жанка Стокић“.

- Судбина те уметнице, једне од наших највећих глумица, уједно је и најтужнија у историји српског позоришта?

Никад и нигде нисам прочитала неку тако драматичну биографију, као што је била Жанкина. Начин на који је завршила, веома ми је потресан. Чињеница је да је играла у време када је наша земља била под окупацијом и да је учествовала у неким радио емисијама које су биле под патронатом Немаца, али без обзира на све, ја не могу да је осудим, јер је радила свој посао. Посебно ми је бол-

но кад помислим на њене апеле и молбе, после рата, упућене тадашњој власти да је врате да ради, како би имала за лекове, јер је боловала од дијабетеса. Нажалост, нису јој дозволили. Из њене биографије може да се види колико је била посвећена позоришту. Била је невероватно талентована и до краја посвећена свом глумачком позиву. За њу се може рећи да је била глумачка институција. Још једном хвала великој Мири Ступици, јер је установљењем ове награде, бар на неки начин успела да Жанки врати част и достојанство које јој је било одузето.

Међу бројним наградама имате и малочас поменуто, са именом Љубинке Бобић. И она и Жанка су биле Нушићеве „Госпође министарке“. Та улога, свакој глумици са ових наших простора, просто речено, представља велики изазов. Претпостављам и Вама?

Да, наравно. Током досадашње каријере сам играла у доста Нушићевих комада, мање и веће

улоге. Живка Поповић је свакако улога коју бих волела да имам у биографији, мада сада, из ове визууре, када би ми је неко и понудио, не знам како бих је играла. Ако се то некад и деси, волела бих да то буде у контексту неког новог, потпуно другачијег „читања“.

- У тој његовој најпопуларнијој комедији, у представи коју је на Великој сцени режирао Јагош Марковић, већ 14 сезона маестрално играте Дару, Живкину ћерку...

Нушић је ванвременски писац. Наша публика га, мало је рећи обожава, јер нас својим јединственим хумором и сатиром подсећа на све оно у чему људи греше и на оно што заиста јесу, а по сваку цену желе да сакрију. Код њега увек има сасвим довољно „материјала“, не само о данашњем времену, него и будућем. Његов дар је непревазиђен. Данас једино може да му парира Душан Ковачевић, јер се и он на специфичан начин бави менталитетом нашег народа, иако

аког друштва

су њих двојица различити по стилу писања.

● **Дара је више трагичан него комичан лик, мада на први поглед тако не изгледа. Она је једна из плејаде оних ваших јунакиња које су на самој ивици суза и смеха?**

Да, слажем се, управо бих је тако некако и ја дефинисала. Много сам, док сам спремала ту улогу, обраћала пажњу на говорну радњу. То се нарочито види кад на Живкино питање: „Даро, сине, како ће ме звати?“, одговори, онако, у пола гласа: „Госпођа министарка“, али одмах потом и настави: „Шта ти то значи да будеш министарка, је л' то срећа?“ И, мислим да је Дара ту потпуно у праву. Ми, као народ, сви волимо да будемо директори, неки руководиоци, да водимо главну реч... Али ја се слажем са њом и мислим да срећа ту не лежи. Било је, рецимо, много великих глумаца, певача, музичара... који су имали изванредне каријере. Захваљујући томе, имали су много

Мислим да је њородица основа свега, друштва и свега. Кад би нам она, у њавом смислу ње речи, њосћала основна ћелија друштва, кад би се њосћовала, чувала и одржавала, сћурна сам да би нам свима било мноћо боље.

славе и задовољства у послу, али много мање радости у приватном животу, јер нису стигли да му се посвете. А мислим да је породица основа свега.

● **Дара је и један од „криваца“ што сте пре неколико година добили Нушићеву награду за животно дело глумцу комичару...**

Ја сам, као веома млада, почела да играм у комедијама. Сећам се водвиља „Ноћ лудака у Господској улици“ у режији Јагоша Марковића, у Позоришту на Теразијама, и после тога, некако су ме баш „крнеле“ комедије. Имала сам 27 година и сматрала да у том тренутку уопште немам право да било шта одбијам. Са друге стране, глумац што више ради, самим тим више и кали свој занат. Иако су 90 по-

сто од онога што сам до сада играла биле комедије, себе ипак више доживљавам као драмску глумицу него као комичарку. Много сам захвална Игору Вуку Торбици који ми је недавно дао улогу Матрјоне у Толстојевом „Царству мрака“. То је веома, веома озбиљна драмска рола и нешто дијаметрално супротно од свега онога што сам до сада играла.

● **Комедија у смислу „заната“ је веома озбиљна ствар. Много је теже засмејати гледаоца, него га натерати да заплаче, зар не?**

Наравно. Комедију је тешко радити. То је веома захтеван жанр. Не кажем да је драма мање захтевна, али у комедији морате да нађете посебан „кључ“. Да бисте некога насмејали, треба вам много умећа, вештине и, наравно, глумачког дара баш за ту врсту жанра, где ћете ићи до танчина, до најситнијих детаља, како бисте пронашли средства која ће гледаоца „померити из седишта“.

● **За комичаре се често каже да су у приватном животу сасвим другачији од својих „веселјака“ са сцене. Познавајући Вас све ове године, чини ми се да се и Ви, бар делимично уклапате у тај, назовимо га, клише?**

Ха, ха, ха... Да, ја сам, када нисам на сцени, тотално озбиљна. Али, понекад то зависи од дана до дана, од ситуације до ситуације. Као и код свих људи, умем да будем и другачија. Нисам од оних који обавезно, у свим приликама, забављају друштво, мада... кад сам расположена, свашта „изађе“ из мене, али то су заиста ретки тренуци.

● **Људи вас препознају по многим улогама, најчешће оним из телевизијских серија. Како се борите са популарношћу?**

Не оптерећујем се тиме, нити о томе размишљам. Трудим се да то пуштам да иде неким својим токовима и да свима који поштују оно што радим, изађем у сусрет. Код нас људи имају неку врсту слободе, кад вас сретну у продавници, на пијаци или улици, да вам приђу, да вас загрле, пољубе... То јесте лепо и пријатно, али понекад, кад вам није ни до чега, уме и да умори, да буде напорно. Шта да се ради, то је саставни део овог посла. Трудим се да публику увек стављам на прво место, јер на крају крајева, све ово што радимо, радимо ради ње.

■ Микојан Безбрадица ■

ОДРЖАН ПЕТИ ФИЛОЗОФСКИ ТЕАТАР

Промишљање друштва

Пред препуном салом Сцене „Раша Плаовић“ одржан је још један, пети по реду, „Филозофски театар“ у Народном позоришту у Београду, када је гошћа била бенедиктанска часна сестра Тереза Фуркадас. Овај пројекат који је покренуо Срећко Хорват у Хрватском народном казалишту у Загребу 2015, са жељом да поново успостави блиску везу између филозофије и позоришта, угостио је Славоја Жижека, Јаниса Варуфакиса, Јулију Кристеву, Томаса Пикетија и многе друге, а у Београду смо имали прилику да чујемо италијанског филозофа Франка Бифа Берардија, Срећка Хорвата који је говорио о радикалности љубави, чувеног британско-пакистанског писца и новинара Тарика Алија, као и директно укључење Џулијана Асанжа, када је Београд био један од неколико градова који су учествовали у догађају „Прво су дошли по Асанжа“.

„Када су панкери током 1977. године викали ‘Нема будућности’, њихов је крик личио на парадокс који не треба схватати превише озбиљно. У ствари, то је била најаванечага прилично важног – мењала се перцепција будућности. Будућност није природна димензија ума, већ модалитет перцепције и имагинације, вид очекивања и стања свести, а њени модалитети и особине мењају се са променама култура“, рекао је између осталог, Франко Бифо Берарди на „Филозофском театру“ у Београду.

МИНИСТРИ У ПОСЕТИ ПОЗОРИШТУ

Грчки дани

У оквиру манифестације „Грчки дани у Београду“ у недељу, 23. априла је на Сцени „Раша Плаовић“ одржан Концерт Гудачког квартета „Аенаон“ Атинског државног оркестра. Истим поводом, три дана раније наш национални театар је угостио министарку Културе и спорта Грчке Лидију Коњорду, министра Културе и информисања Србије Владана Вукосављевића и амбасадора Грчке у Београду, Њ.Е. Елиаса Елиадиса. Домаћини су били управник Дрме Жељко Хубач, председник Управног одбора Александар Гаталица, те глумци Олга Одановић, Слобода Мићаловић и Иван Босиљчић, који је министарку Коњор-

У Јеванђељу њо Маџеју, у шесћом њојављу њосћоји реченица „не може ње служити Боју и њовцу“. То је за мене довољно. То је за мене моја лева њозиција. За мене је кай њализам не само економски већ друшћивено-економски сисћем који у свој ценћар сћавља њежњу за осћваривањем шћо веће економској њрофића, шћо је за мене њрверзно, а њихришћански, сћројћно свему ономе шћо ја разумем као сврху људских бића на њланећи, а њо је да смо сћворени како бисмо њрешћирали једни друће са њосћивањем и њризнавањем Друћоја. (Тереза Фуркадас)

Овај пројекат је пре свега отворио Народно позориште једној сасвим новој публици, која долази

■ Маја Пелевић ■

да слуша и дискутује о значајним друштвеним питањима данашњице. Позориште је увек било место за активно промишљање друштва и друштвених процеса, а „Филозофски театар“ је место за јавну дискусију и то управо у Народном позоришту, што је у овом тренутку више него неопходно. У том смислу Хорват напомиње: „Ако из позоришта не изађемо као другачији људи, чему онда још уопште позориште? И зашто уопште још ићи у позориште ако не очекујемо да ће нам се нешто догодити, да ћемо нешто осетити, да ћемо променити мишљење, да ћемо видети себе и упознати друге?“. Позориште тако постаје место окупљања различитих друштвених структура које су позване да слушају предавања најпознатијих савремених филозофа, социолога, психоаналитичара, економиста, књижевника, који на различите начине говоре о данашњем тренутку и предлажу и промишљају друштвене реформе. Публика се у овом случају не третира као неми посматрач догађаја већ као активни учесник у дебати која се отвара после сваког предавања.

Када смо одлучили да покренемо овај пројекат у Народном позоришту у Београду, у оквиру међународне сарадње са ХНК, најбитније нам је било да задржимо континуитет и да се он одржава најмање три пута годишње. Почетком јуна очекујемо гостовање хрватског филозофа Бориса Будена, који ће разговарати са Срећком Хорватом о многим актуелним темама данашњице.

ду радосно поздравио Васкршњим поздравом „Христос анести“, на шта му је она са осмехом узвратила: „Алитос Христос анести“.

У срдачном разговору, размењена су искуства и наговештени нови облици сарадње. Савић је уважену гошћу упознао са радом Народног позоришта у којем свој уметнички живот деле три ансамбла, а делегација је обишла и Музеј Народног позоришта. Као реномирана глумица, грчка министарка је са посебним пијететом присуствовала проби „Ричарда Трећег“.

Коњорду је током разговора упознала домаћине са радом

позоришног живота Грчке, наглашавајући залагање за помоћ младим уметницима. У Атини има око 200 независних театара у којима се изводи велики број представа. Према њеним речима, тамошњи уметници неуморно стварају и својом креативношћу шаљу јасне поруке. Она је такође додала да је значај уметности управо у томе да у људима пробуди свест и заинтересује их за неке теме и проблеме, попут мигрантске кризе.

■ Д. К. С. ■

ИНТЕРВЈУ | СЕНА ЂОРОВИЋ

Нагонска природа вођена еросом

Улога шкотске краљице Марије Стјуарт у истоименом Шилеровом комаду, у режији Милоша Лолића, Сени Ђоровић је недавно донела Награду „Петар Банићевић“. У Националном театру, ова глумица је остварила и друге значајне улоге, међу којима су Бранка у „Народној драми“, Соња у представи „Три сестре“, Видосава у „Кањошу Мацеџовићу“, Савета у „Избирачици“ и Сесили у „Важно је звати се Ернест“.

● Шта за Вас значи Награда „Петар Банићевић“?

Имала сам срећу да познајем господина Петра Банићевића. Најпре сам га упознала као професора глуме на Академији уметности у Новом Саду, а потом је постао и мој колега у Народном позоришту. Био је колосалан уметник и интелектуалац, глумац велике снаге и харизме. Памтим га по лепоти сценског говора, увек инвентивном глумачком изразу и по лакоћи којом је тумачио најкомплексније драмске ликове. Био је и остао један од највећих ауторитета у глумачкој професији. Ова награда представља за мене велику част и задовољство, огромну инспирацију, а понајвише одговорност. Не могу да не поменем цео ауторски тим и моје драге колеге, без чије подршке и добре узајамне партнерске игре не би било ове награде.

● Марија Стјуарт се из блата моћи, мржње, страсти, гордости, сујете и похоте уздиже до искрене покајнице која „са Богом помирена“ одлази са овог света, опраштајући све свима, па и краљицу Елизабети?

Дуг је и тежак пут који је Марија Стјуарт морала да пређе у својој самоспознаји. Желела сам да моја јунакиња до петог чина ра-

ционално и катарзично сазри. Да потпуно схвати да је само она одговорна за све своје личне и политичке поступке. Не као велика католкиња и верница, већ као човек.

● Може ли се рећи да лик шкотске краљице, као и лик Бранке у „Народној драми“, носи у себи и борбу са сопственим еросом... или онај „краљевски“ пољубац Марије Стјуарт и Елизабете значи нешто друго?

Сена Ђоровић је у крајњем року добила три признања за своја уметничка достигнућа: Награду сценског жирија на глумачким свечаностима „Миливоје Живановић“ за најбоље глумца вечери, Награду „Витомир Божић“ Драмској програму радио Београда за најбоље радио-офонско глумачко остварење и Награду „Петар Банићевић“, коју Народно позориште додељује младом глумцу за истакнуће уметничке домете остварене у претходној сезони.

Апсолутно. Марија Стјуарт због својих слободних избора и одлука, непримених једној краљици, губи главу. Страсна нагонска природа вођена еросом је превагнула и удаљила ју је од озбиљне политичке фигуре. Рођењем је добила све, а у животу је изгубила све. Три круне, три краља и сопствену главу. Међутим, „краљевски пољубац“ између Марије и Елизабете нема апсолутно никакве везе у борби Марије Стјуарт са њеним еросом, већ у борби са танатосом. То је само још један у низу ниских, непромишљених, очајничких удараца који покушава да зада својој супарници Елизабети, престрављена осећајем да је смртна пресуда извесна.

Бранка одлази још даље у смислу доживљаја исполног љубавног искуства... да ли се и колико Ваше мишљење о тој теми променило након тумачења ових ликова?

Моје мишљење о исполним љубавима се уопште није променило радећи „Народну драму“. Оно је одувек било потпуно прихватљиво за мене у сваком смислу. Проблематика такве врсте односа и однос средине према тој теми, дубоко су ме потресли и емотивно дирнули. Тумачећи лик Бранке, кафанске певачице хомосексуалне опредељености, сусрела сам се са жељом и потребом да заузмем врло јасан личан став, кроз слободу изражавања у коју најдубље верујем. Сматрам да је неопходно да сваки уметник, који жели озбиљно да се бави својом професијом, треба да буде свестан простора и времена у којем живи и треба да делује искључиво у складу са својим ставовима.

● Марија Стјуарт каже „желим да сањам слободу и срећу“,

IN MEMORIAM

Михајло Плескоњић (1958–2017)

Првак Дrame Српског народног позоришта, Михајло Баца Плескоњић, био је члан драмског ансамбла Народного позоришта у Београду од 26. јануара 1990. до 9. децембра 1994.

Студирао је глуму на Академији уметности у Новом Саду, у класи коју је прве две године водио Дејан Мијач, а потом Димитрије Ђурковић. Дипломирао 1984. и одмах примљен у стални ангажман, као трећи глумац из породице Плескоњић, уз оца, Тихомира–Тику, који је деценијама био један од стубова СНП-а, и старију сестру Александру–Цаку.

Убрзо добија Награду на Сусретима војвођанских позоришта у Вршцу, за улогу Полија Бејкера у представи „Човек је човек“, а пет година касније стиже и Стеријина награда за улогу Бајре у представи „Три чекића (о српу да и не говоримо)“, као и Годишња награда Српског народног позоришта за

слобода је једна од окосница овог дела...

Слобода је окосница не само драме „Марија Стјуарт“ већ и „Народне драме“. Вечита борба за недостижну, савршену слободу, тема је оба комада. Та борба се води на више фронтова и на много различитих начина. Слобода као слобода, увек је злоупотребљена, компликована, тешка, скупа... Увек је условљена – статусом, положајем, простором, средином и временом. И Марија Стјуарт и Бранка бирају да живе своју слободу до самог краја. Марија због те одлуке губи живот, а Бранка се никада не враћа и не осврће. Бранка је остварује мучно, тешко и непотпуно. Али је ипак остварује.

● Марију упозоравају: „Кад мржња сретне мржњу то добар плод не доноси“. Да ли би могла однос љубави наспрам ината и мржње коју Стјуартова показује на почетку, донео другачији исход њеној судбини?

Комад „Марија Стјуарт“ почиње непосредно пред њену смрт, описује њене последње дане. Ако узмемо у обзир да је шкотској краљици судбина била предодређена и да јој је смрт претила од рођења, сумњам да би исход био другачији од овог који познајемо. Нема сумње да га је она само убрзала.

Као неко ко је провео у заточеништву осамнаест година, борећи се за сопствени живот и слободу до краја, она ту не налази места за љубав. Елизабета и Марија су биле две велике харизматичне историјске личности, две краљице, две политичке фигуре, два потпуно различита женска принципа која нису могла да живе заједно под истим сунцем. Нечија глава је морала пасти. А пала је она нетактична и импулсивнија, мање колебливија. Маријина.

● Недавно сте освојили и Награду „Витомир Божић“, за најуспешнију женску улогу у радио-дифузно глумачком остварењу, за лик пса Лајке у истоименој драми Кристине Ђуковић, у режији Мелине Поте Кољевић...

Вест о овој награди ме је јако обрадовала и изненадила. Сматрам да спада у оне ретке и посебне награде које украшавају уметничку биографију. Већ дуги низ година сарађујем са Драмским програмом Радио Београда, рад са њиховим ауторским тимом за мене увек представља срећу и задовољство. То је један фантастичан и сложен виртуелни свет који глумцу пружа додатну прилику да избруси све већ стечене глумачке вештине и стекне мноштво нових. Увек му се радо враћам.

■ Данијела Кнежевић Стевановић ■

исто остварење. Следи позив који се не одбија и почетком 1990. постаје члан Народного позоришта у Београду, где игра у представама „Војвоткиња од Малфија“ (Антонио Болоња, 1990), „Вештице из Салема“ (Џон Проктор, 1990), „Ричард III“ (Краљ Едвард IV, 1992), „Осврни се у гневу“ (Џими Портер, 1992), „Сократов тестамент“ (Теофилос, Богољуб Танталовић, 1993), „Вожд Карађорђе и

књаз Милош“ (Јохан фон Рајмунд, 1994). После пет година у престоници, враћа се у своје Српско народно позориште, које заправо никад није ни напустио. Од бројних улога у матичној кући, издвајају се: Пјеро („Дон Жуан“), Церемонијалмајстор, Трускот, Брокет, Први лорд („Владајућа класа“), Никола Рукодељац („Цандрљив муж“), Гаврило Вуковић („Свети Георгије убија аждаху“), Анђелко („Чудо у Шаргану“), Гришка („Ујкин сан“), Брат Макарије („Је ли било кнежеве вечере?“).

Његова последња улога је била Нестор Профит, у представи „Вечити младожења“, чија премијера је одиграна 5. децембра 2016. Неки чудан позоришни усуд уредио је да ова представа 10. марта гостује на Великој сцени Народного позоришта, али – без Баце. А на истој сцени, на којој још одјекује Бадин глас који говори речи Едварда IV, текле су припреме нове поставке „Ричарда III“...

■ Ј. Стевановић ■

IN MEMORIAM

Даница Данка Томковић (1939–2017)

Уторак, 11. априла поподне, над Београдом је грмело као да се небо цепа. Нашу Данку није ни могло другачије да прими. Њену невероватну експлозивну енергију, снагу, упорност, одлучност, одважност, храброст, непопустљивост... Отишла је са великим праском!

У Народно позориште је дошла млада, њен школован звонки сопран јој је био препорука за ангажман у Хору. Певала је с љубављу, умећем и вољом, као што је чинила и све друго. Певала је у

Хору, по потреби и соло улоге, а по нужди и оне које нико не би прихватио без припреме и у последњем моменту – да спасе представу. Јер Данка је била у пуном смислу човек позоришта. Познавала је и разумела све његове сложене механизме, свако зрно прашине, сваки трачак светла и сваки дубоки мрак, салве смеха и горке сузе, дубока незадовољства и велике заносе, ситне сплетке и искрена пријатељства. Дисала је са позориштем и за њега.

Затим је сишла са сцене и постала драматург и уметнички саветник у Опери, магистар Даница Томковић. И наставила да воли свој театар, да му помаже, да га уздиже. Била је сведок и својеврсни хроничар живота Опере и Балета, дипломата и педагог, гласноговорник и иницијатор. Смишљала је конференције за новинаре које су биле представе за себе, држала стручна и забавна предавања публици на бројним гостовањима по унутрашњости ондашње земље, старала се о слици коју носимо свету на бројним гостовањима.

И тако пуних 35 година, цео радни век. Али из Позоришта никад није отишла. Ми који смо је на овај или онај начин наследили,

звали смо је „оперска енциклопедија“ и позивали у помоћ кад год би затребало. Уз велики осмех, увек би рекла све што нас је занимало и додала бар неколико анегдота. Никад нисмо чули „не знам“ или „немам“; опција „нећу“ је била незамислива.

На прослави 100. броја Позоришних новина

Данка се позоришту давала цела. Али није постојала само једна Данка. Она друга се, такође цела, посвећивала сину, сестри, потом и унуку. А трећа Данка је имала много деце. Више стотина деце, сада расуте по целом свету. Пре тачно 40 година, са Бориславом Пашћаном је покренула наизглед тешко изводив подухват – Омладинску

филхармонију. „Немогуће“ је још једна реч коју Данка није познавала. Пуне четири деценије она је била уметнички директор, али и организатор, портпарол, педагог и друга мама генерацијама и генерацијама младих музичара који данас чине стубове свих домаћих

младих „Борислав Пашћан“ која је наставила да окупује стално нове младе уметнике, вредне, талентоване, веселе али и, како младости и уметничком духу приличи – непослушне, необуздане, помало дивље. Данка их је прихватала и одгајала као рођене, грлила и грдила, дочекивала и испраћала, пратила и памтила. „Баш сам се растужио. Не памтим да сам тако плакао и за најрођенијима... Тетка Данка, о, Боже! Толико је целог живота давала Филхармоничарима. Пре неколико месеци сам причао са њом...“, ово је део писма једног од некадашњих дечака из прве генерације Данкиних филхармоничара. Сличне поруке стизале су из целог света. Данима.

И не знајући, редакција Позоришних новина се од Данке, свог драгоценог сарадника, опростила на најлепши начин – на прослави 100. броја. Иако на slabим ногама, била је весела и ведра, широко насмејана, наша Данка, као и увек. „Пошаљи ми ове фотографије, то је последњи пут да се сликам у Народно позоришту“, рекла ми је. Нисам јој веровала. Нажалост, била је у праву. Као и увек.

■ Јелица Стевановић ■

ФЕЛТОН / 175 ГОДИНА ОД ОСНИВАЊА ПРВОГ ТЕАТРА У БЕОГРАДУ, „ТЕАТРА НА ЂУМРУКУ“ (5) / ПИШЕ ЈЕЛИЦА СТЕВАНОВИЋ

Оснивање професионалног ансамбла

Као што је поменуто, Атанасије Николић и Стерија већ на самом почетку рада Театра на Ђумруку предузимају кораке ка формирању професионалног ансамбла. На конкурс објављен у „Новинама Србским“ 20. и 24. децембра 1841, како пише Милорад Т. Николић, поред „отечествени синова“ јавила се и група професионалних глумаца из Загреба, од којих су неки раније били чланови новосадског „Летећег дилегантског позоришта“.

Дилеганци су своју последњу представу на сцени Театра на Ђумруку, рејризу Стеријиној комада „Владислав краљ Бујарски“, одиграли 25. фебруара 1842. (премијера је била 15. фебруара). Већ сутрадан, на рејеријоару је био још један комад истог аутора, жалосна игра у 5 дејствија „Милош Обилић или Бој на Косову“, али у извођењу новоформираног професионалног ансамбла.

Позив из Београда је ову позоришну дружину, коју су чинили Јулијана Штајн (рођена Маретић), Тома Исаковић, Јован Капдеморт, Димитрије Грујић, Сава Марковић, Никола Бадлај и Јосип Ткалац, затекао на повратку са турнеје по унутрашњости Хрватске, где је, како су писале београдске новине, давало представе „на нашем народном језику“. Без двоумљења, глумци су одмах понудили да пређу у Београд, што је управа Позоришта радо прихватила. Новине су писале да је захтевани путни трошак од стране Светлог Књаза већ послат, али истраживања М. Т. Николића су доказала да је 200 форинти сребра у ове сврхе обезбедило тадашње, за позориште надлежно Попечитељство просвете, то јест секретар министарства а уједно и управник театра, Петар Радовановић. Актом од 17. јануара 1842, дат је налог државној благајни да се глумцима новац достави преко пословних веза у Загребу, али и упутство да се исплата обави тек кад трупа буде потпуно спремна за пут, кола која ће их довести до Београда договорена, уметници опскрбљени пасо-

Јован Капдеморт

шима и растерећени свих евентуалних дугова.

Глумци су у Загребу примили новац и потписали реверс којим, између осталог, јемче да су „овај износ као путни трошак до Београда примили уз обавезу да ми in solidum један за све и сви за једнога, за сваки, па и за случај ако би неко из нашег друштва изостао, јамчимо и међу собом се обавезујемо да ми горњи износ из наше

зараде од позоришних представа... имамо вратити“. На пут су кренули почетком фебруара, али им лоше време и завејани путеви нису дозволили да у Београд стигну у предвиђеном року, па им је добијени новац потрајао једва до Новог Сада. Ту су успели да позајме још 50 форинти помоћу којих су после још три дана пробијања

стигли до Земуна и до – нове позајмице, која ће их коначно пребацити до Београда 20. фебруара 1842. по старом календару (4. марта по новом).

Доласком глумаца из Загреба, који су у ансамблу већ затекли неколицину претходно стално ангажованих „актера“, Театар на Ђумруку постаје прво професионално позориште у тадашњој Србији. Ни недељу дана касније, 26. фебруара 1842, одиграна је прва професионална представа – „Милош Обилић или Бој на Косову“ Ј. С. Поповића.

По свему судећи, од придонелих чланова ансамбла су се најбоље показали Штајнова, Бадлај, а нарочито Капдеморт, за које критика каже да је понекад „тешко било пресудити који је од кога бољи“. За потоњег је чак забележено како је и у малој улози умео да изазове велику пажњу и аплаузе публике. Међу бившим аматерима који су постали професионални глумци, нарочито су се истицали некадашњи учитељ Љубомир Јовановић и наше прве глумице, Марија и Љуба Стефановић.

(наставиће се)

Само онај лепо име великој заслужује, који своја сјисаићеља добро разуме, с њиме говори, и његовом духу дејствије. А да се ово произведе, није довољно само своје задатке наизуст научиће, но мислиће и докучиваће ижење сочинићеља. Наравно да је ово с великим трудом скојчано. Но итек оној венац иправе похвале, веће неће сва иљескања руку краси, кои своје занимање не као надничар, но као художник љуби, и ијоме све своје часове посвећује (овако је Стерија иодучавао глумце Театра на Ђумруку).

РЕПЕРТОАР ЗА

МАЈ 2017.

ВЕЛИКА СЦЕНА

сезона
2016/17.

СЦЕНА „РАША ПЛАОВИЋ“

- МАЈ**
03. СРЕ. 19.00 **ЂАНИ СКИКИ / ПАЈАЦИ**
опере Ђакома Пучинија и Руђера Леонкавала
04. ЧЕТ. 19.30 **РИЧАРД ТРЕБИ**
драма Вилијама Шекспира
05. ПЕТ. 19.30 **БАЈАДЕРА**
балет Аудвига Минкуса
06. СУБ. 19.30 **ТОСКА** / са гостом
опера Ђакома Пучинија
08. ПОН. 20.00 **КОНЦЕРТ „У ИНАТ 75-ој – КОРНЕЛИЈЕ КОВАЧ“**
09. УТО. 19.00 **СВЕЧАНА АКАДЕМИЈА ПОВОДОМ ДАНА ПОБЕДЕ НАД ФАШИЗМОМ**
у организацији Одбора за неговање традиција ослободилачких ратова Србије
10. СРЕ. 19.00 **ОТЕЛО** / са гостом
опера Ђузепе Вердија
11. ЧЕТ. 19.30 **ДЕРВИШ И СМРТ**
Б. М. Микхиз / Е. Савин, по роману Меше Селимовића
12. ПЕТ. 19.30 **УСПАВАНА ЛЕПОТИЦА**
балет П. И. Чајковског
13. СУБ. 12.00 **РОДОЉУПЦИ**
комедија Јована Стерије Поповића
13. СУБ. 19.00 **АИДА**
опера Ђузепе Вердија
14. НЕД. 19.30 **ИВАНОВ**
драма А. П. Чехова
15. ПОН. 19.30 **ГОСПОЂА МИНИСТАРКА**
комедија Бранислава Нушића
16. УТО. 19.30 **КРАЉИЦА МАРГО**
балет на музику Горана Бреговића
17. СРЕ. 20.00 **ПОГЛЕД У БУДУЋНОСТ**
концерт младих оперских певача, уз клавируску пратњу
18. ЧЕТ. 20.00 **СВЕЧАНИ ПРОГРАМ**
поводом обележавања 10 година рада Фондације „Ана и Владе Дивац“
19. ПЕТ. 19.30 **ЖЕНЕ У D-МОЛУ / ДУГА БОЖИЋНА ВЕЧЕРА**
једночине балети; кореограф Раду Поклитару
20. СУБ. 19.00 **МАДАМ БАТЕРФЛАЈ** / са гостима
опера Ђакома Пучинија
21. НЕД. 11.00 **ТЕСЛА И БИТКА НА МАГНЕТНОМ ПОЉУ**
мјузикла за децу Дејчег културног центра, Београд
21. НЕД. 19.30 **ПУТ У ДАМАСК**
драма Аугуста Стриндберга
22. ПОН. 19.30 **ИЗБИРАЧИЦА**
комедија Косте Трифковића
23. УТО. 19.30 **СЕВИЉСКИ БЕРБЕРИН**
опера Ђоакина Росинија
24. СРЕ. 20.00 **ДАН СЛОВЕНСКЕ ПИСМЕНОСТИ**
свечани концерт
25. ЧЕТ. 19.30 **УСПАВАНА ЛЕПОТИЦА** / са гостом
балет П. И. Чајковског
26. ПЕТ. 19.30 **ВЛАДИМИР И КОСАРА**
опера Стевана Дивјаковића, гостује СНП, Нови Сад
27. СУБ. 19.00 **КАРМЕН**
опера Жоржа Бизеа
28. НЕД. 19.00 **РИЧАРД ТРЕБИ**
драма Вилијама Шекспира
29. ПОН. 12.00 **СВЕЧАНА АКАДЕМИЈА**
поводом 50 година постојања Фондације „Солидарност Србије“
29. ПОН. 19.30 **КИР ЈАЊА**
комедија Јована Стерије Поповића
30. УТО. 19.30 **КОПЕДИЈА**
балет Леа Делиба
31. СРЕ. 19.30 **РИГОЛЕТО**
опера Ђузепе Вердија
- ЈУН**
01. ЧЕТ. 19.30 **СЛИКА ДОРИЈАНА ГРЕЈА**
балет у кореографији Владимира Логунова, према роману Оскара Вајлда
02. ПЕТ. 19.30 **МАРИЈА СТУЈАРТ**
драма Фридриха Шилера
03. СУБ. 19.30 **МАЈКА ХРАБРОСТ И ЊЕНА ДЕЦА**
драма Бертолта Брехта
04. НЕД. 19.30 **ВЕЛИКА ДРАМА**
драма Синише Ковачевића
06. УТО. 19.30 **УСПАВАНА ЛЕПОТИЦА**
балет П. И. Чајковског
07. СРЕ. 19.00 **МОЋ СУДБИНЕ**
опера Ђузепе Вердија
08. ЧЕТ. 19.30 **ЖЕНЕ У D-МОЛУ / ДУГА БОЖИЋНА ВЕЧЕРА**
једночине балети; кореограф Раду Поклитару
10. СУБ. 19.00 **НОРМА / ПРЕМИЈЕРА**
опера Винченца Белинија
29. ЧЕТ. 20.00 **ЗАВРШНИ ГАЛА КОНЦЕРТ**

ДОГАЂАЈИ – ВЕЛИКА СЦЕНА

- 06.05. ТОСКА, гост диригент Алберто Веронези (Италија)
08.05. КОНЦЕРТ „У ИНАТ 75-ој – КОРНЕЛИЈЕ КОВАЧ“
09.05. СВЕЧАНА АКАДЕМИЈА ПОВОДОМ ДАНА ПОБЕДЕ НАД ФАШИЗМОМ
10.05. ОТЕЛО, гост диригент Адриан Морар (Румунија)
18.05. СВЕЧАНИ ПРОГРАМ, поводом обележавања 10 година рада Фондације „Ана и Владе Дивац“
20.05. МАДАМ БАТЕРФЛАЈ, гост диригент Алберто Веронези (Италија) и Сеунгеун Луна (Ј. Кореја) у улози Ђо-Ђо-Сан
24.05. ДАН СЛОВЕНСКЕ ПИСМЕНОСТИ, свечани концерт у извођењу Националног ансамбла „Коло“ и Националног ансамбла Бугарске „Филип Кутев“
25.05. УСПАВАНА ЛЕПОТИЦА / гост диригент Јакопо Сипари ди Пескасероли (Италија)
26.05. ВЛАДИМИР И КОСАРА, гостује СНП, Нови Сад
27.05. КАРМЕН, први пут у насловној улози Аљубица Вранеш
29.05. СВЕЧАНА АКАДЕМИЈА, поводом 50 година постојања Фондације „Солидарност Србије“
10.06. НОРМА / ПРЕМИЈЕРА
29.06. ЗАВРШНИ ГАЛА КОНЦЕРТ

www.narodnpozoriste.rs

- МАЈ**
03. СРЕ. 20.30 **НА ДНУ**
драма Максима Горког
04. ЧЕТ. 20.30 **СРПСКА ЛАЈКА**
комедија Александра Југовића, НП Кикинда/НП у Београду
05. ПЕТ. 20.30 **ЛАЈКА И ПАРАЛАЈКА**
комедија Јована Стерије Поповића
06. СУБ. 20.30 **МОЈЕ НАГРАДЕ**
по роману Т.Бернхарда, ауторски пројекат М.Пслевић / С.Бештић, копродукција
07. НЕД. 20.30 **САЛОНИКА – СОЛУН**
представа групе Equal Voices Arts, Нови Зеланд
08. ПОН. 20.30 **БАСТИЈЕН И БАСТИЈЕНА**
опера В. А. Моцарта
09. УТО. 20.30 **БЕЛА КАФА**
комедија Александра Поповића
- СРЕ. 12.00 **ДОДЕЛА ЗЛАТНЕ ЗНАЧКЕ**
у организацији КПЗС и Министарства спољних послова Републике Србије
10. СРЕ. 20.00 **ACCORDION FANTASY**
концерт Д. Секулића (хармоника) и бенда
11. ЧЕТ. 20.30 **ЖЕНСКИ ОРКЕСТАР**
комедија Жана Ануја
12. ПЕТ. 20.30 **ЦАРСТВО МРАКА**
драма Лава Н. Толстоја
13. СУБ. 20.30 **САРА**
по мотивима драме „Сара или Крик јастога“ Џ. Марсела, гостује Шабачко позориште
14. НЕД. 20.30 **ПРАХ**
комедија Ђерђа Шпира, Народно позориште у Београду и Шабачко позориште
15. ПОН. 20.00 **ЉУБАВ НА СМРТ или ТРАГИЧНА ЉУБАВ У ДЕЛИМА НЕМАЧКИХ РОМАНТИЧАРА**
концерт за клавиру и флауту
16. УТО. 20.30 **ЦАРСТВО МРАКА**
драма Лава Н. Толстоја
17. СРЕ. 20.30 **КЊИГА ДРУГА**
драма Бранислава Нушића
18. ЧЕТ. 20.30 **ЖЕНИДБА**
комедија Николаја В. Гогоља
19. ПЕТ. 20.30 **СЕКСУАЛНЕ НЕУРОЗЕ НАШИХ РОДИТЕЉА**
драма Лукаса Берфуса
20. СУБ. 20.30 **БИЗАРНО**
црна комедија Жељка Хубача
21. НЕД. 20.30 **СИРАНО**
драма Едмона Ростана
22. ПОН. 20.30 **МАЛА МАЂАРСКА ПОРНОГРАФИЈА**
по причама из дела П. Естерхазија, гостује Ujvideki Szinhaz, Нови Сад
23. УТО. 20.30 **ОДУМИРАЊЕ МЕДВЕДА**
драма Бранка Ђошића, гостује Народно позориште из Ужица
24. СРЕ. 20.30 **АНАЛФАБЕТА**
комедија Б. Нушића, гостује Народен театар из Охрида
25. ЧЕТ. 20.30 **ЗАИ ДУСИ**
Т. М. Ригонат, по роману Ф. М. Достојевског
26. ПЕТ. 20.30 **БЕЛА КАФА**
комедија Александра Поповића
27. СУБ. 20.30 **ЕЛЕКТРА**
драма Данила Киша
28. НЕД. 20.30 **ЉУБИНКО И ДЕСАНКА**
комедија А. Поповића, студенти ФДУ, III година позоришне режије
29. ПОН. 20.30 **МАЛИ БРАЧНИ ЗЛОЧИНИ**
драма Ерика Е. Шмита
30. УТО. 20.30 **ХАСАНАГИНИЦА**
драма Љубомира Симовића
31. СРЕ. 20.30 **НЕСПОРАЗУМ**
драма Албера Камиија
- ЈУН**
02. 14.00 **XXI ФЕСТИВАЛ КОРЕОГРАФСКИХ МИНИЈАТУРА**
Селекција финалиста (улаз слободан)
03. СУБ. 20.00 **XXI ФЕСТИВАЛ КОРЕОГРАФСКИХ МИНИЈАТУРА**
Финале такмичарског програма
04. НЕД. 20.00 **XXI ФЕСТИВАЛ КОРЕОГРАФСКИХ МИНИЈАТУРА**
Ревизијани програм – јубилеј Смиљане Мандукић

ДОГАЂАЈИ – СЦЕНА „РАША ПЛАОВИЋ“

- 07.05. САЛОНИКА – СОЛУН, представа групе Equal Voices Arts, Нови Зеланд
10.05. ДОДЕЛА ЗЛАТНЕ ЗНАЧКЕ, у организацији КПЗС и Министарства спољних послова Републике Србије
10.05. ACCORDION FANTASY, концерт Д. Секулића (хармоника) и бенда, у организацији Ротаракт клуба Београд
15.05. ЉУБАВ НА СМРТ или ТРАГИЧНА ЉУБАВ У ДЕЛИМА НЕМАЧКИХ РОМАНТИЧАРА, концерт за клавиру и флауту
22.05. МАЛА МАЂАРСКА ПОРНОГРАФИЈА, гостује Ujvideki Szinhaz, Нови Сад
23.05. ОДУМИРАЊЕ МЕДВЕДА, гостује Народно позориште из Ужица
24.05. АНАЛФАБЕТА, комедија Б. Нушића, гостује Народен театар из Охрида, у оквиру Дана македонске културе у Београду „Додир Македоније 2017“
28.05. ЉУБИНКО И ДЕСАНКА, студенти ФДУ, III година позоришне режије, класа проф. Иване Вујић
од 02-04.06. XXI ФЕСТИВАЛ КОРЕОГРАФСКИХ МИНИЈАТУРА у организацији Удружења балетских уметника Србије
02.06. Селекција финалиста (улаз слободан)
03.06. Финале такмичарског програма
04.06. Ревизијани програм – јубилеј Смиљане Мандукић

ГОСТОВАЊА

- 05.05. ИВАНОВ – Фестивал малих сцена, Ријека
06.05. ИВАНОВ – Загреб
08.05. СТАКАЛЕНА МЕНАЖЕРИЈА – Студентски град
26.05. КО ТО ТАМО ПЕВА – отварање Стеријиног позорја, Нови Сад
26.05. ВЕЛИКА ДРАМА – Шабат
29.05. ЕЛЕКТРА – Стеријино позорје, Нови Сад
06.06. БИЗАРНО – Сустрети националних театара ЕХ УУ, Подгорица
10.06. ИВАНОВ – МНТ ФЕСТ, Скопје

